

BỘ KẾ HOẠCH VÀ ĐẦU TƯ BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
VIỆN NGHIÊN CỨU QUẢN LÝ KINH TẾ TRUNG ƯƠNG

ĐINH XUÂN NGHIÊM

HOÀN THIỆN QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC
ĐỐI VỚI CÔNG TY LÂM NGHIỆP NHÀ NƯỚC Ở VIỆT NAM

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

Hà Nội - Năm 2021

BỘ KẾ HOẠCH VÀ ĐẦU TƯ BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
VIỆN NGHIÊN CỨU QUẢN LÝ KINH TẾ TRUNG ƯƠNG

ĐINH XUÂN NGHIÊM

HOÀN THIỆN QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC
ĐỐI VỚI CÔNG TY LÂM NGHIỆP NHÀ NƯỚC Ở VIỆT NAM

Ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 9.31.01.10

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC:

- 1. TS. Đinh Quang Tuấn**
- 2. PGS.TS.Vũ Thị Minh**

Hà Nội - Năm 2021

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu khoa học độc lập của riêng tôi, do chính bản thân tôi thực hiện trong suốt quá trình làm nghiên cứu sinh tại Viện Nghiên cứu quản lý kinh tế Trung ương (CIEM). Kết quả nghiên cứu của Luận án là trung thực, khách quan chưa từng được công bố trong bất kỳ công trình nào khác. Các tài liệu tham khảo, số liệu thống kê, dữ liệu, tài liệu nêu trong Luận án là trung thực, phản ánh đúng số liệu thực tiễn và có nguồn gốc rõ ràng.

Hà Nội, ngày tháng 03 năm 2021

Tác giả Luận án

Đình Xuân Nghiêm

LỜI CẢM ƠN

Trong thời gian học tập, nghiên cứu và hoàn thành Luận án, tôi đã nhận được sự giúp đỡ của nhiều cơ quan và cá nhân trong cũng như ngoài cơ sở đào tạo. Nhân dịp này, tôi xin gửi lời cảm ơn sâu sắc tới:

- Ban Lãnh đạo Viện Nghiên cứu quản lý kinh tế Trung ương, Bộ Kế hoạch và Đầu tư;

- Thầy cô giáo Tổ Bộ môn Quản lý kinh tế, Viện Nghiên cứu quản lý kinh tế Trung ương, Bộ Kế hoạch và Đầu tư;

- Tập thể Lãnh đạo và cán bộ Trung tâm tư vấn, đào tạo và thông tin tư liệu, Viện Nghiên cứu quản lý kinh tế Trung ương, Bộ Kế hoạch và Đầu tư;

- Một số cán bộ Lãnh đạo và chuyên viên Sở NN&PTNT và các công ty lâm nghiệp nhà nước tại các tỉnh Gia Lai, Lâm Đồng, Đắk Lắk, Kon Tum, Bắc Giang, Nghệ An và Hà Tĩnh;

- Một số cán bộ công chức tại Tổng cục Lâm nghiệp, cán bộ nghiên cứu tại Viện Chính sách và Chiến lược phát triển nông nghiệp nông thôn và Giảng viên tại Trường Đại học Lâm nghiệp Việt Nam;

Đặc biệt, xin gửi lời cảm ơn chân thành sâu sắc tới tập thể người hướng dẫn khoa học: TS. Đinh Quang Tuấn và PGS. TS. Vũ Thị Minh đã tận tình hướng dẫn và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình thực hiện Luận án.

Hà Nội, ngày tháng 03 năm 2021

Tác giả Luận án

Đinh Xuân Nghiêm

MỤC LỤC

DANH MỤC CỤM TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC BẢNG	viii
DANH MỤC HÌNH	x
DANH MỤC HỘP	x
DANH MỤC SƠ ĐỒ	xi
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Những điểm mới của Luận án	5
3. Kết cấu của Luận án	6
CHƯƠNG 1 TỔNG QUAN CÁC CÔNG TRÌNH VÀ HƯỚNG NGHIÊN CỨU CỦA LUẬN ÁN	7
1.1. Tổng quan các công trình nghiên cứu đã công bố liên quan đến quản lý nhà nước đối với công ty lâm nghiệp nhà nước	7
1.1.1. Tổng quan các công trình nghiên cứu đã công bố ở nước ngoài có liên quan đến quản lý nhà nước đối với công ty lâm nghiệp nhà nước	7
1.1.2. Tổng quan các công trình nghiên cứu đã công bố ở trong nước có liên quan đến quản lý nhà nước đối với công ty lâm nghiệp nhà nước	9
1.1.3. Tổng hợp đánh giá kết quả và những vấn đề chưa được các công trình đã công bố nghiên cứu giải quyết	13
1.1.4. Những vấn đề Luận án sẽ tập trung giải quyết	13
1.2. Phương hướng nghiên cứu của Luận án	14
1.2.1. Mục tiêu và câu hỏi nghiên cứu của đề tài Luận án	14
1.2.2. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu đề tài Luận án	15
1.2.3. Cách tiếp cận và phương pháp nghiên cứu đề tài Luận án	15
1.2.4. Tiêu chí đánh giá quản lý nhà nước đối với công ty lâm nghiệp nhà nước	21

CHƯƠNG 2. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ KINH NGHIỆM QUỐC TẾ VỀ QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI CÔNG TY LÂM NGHIỆP NHÀ NƯỚC	24
2.1. Khái niệm, đặc điểm và vai trò của công ty lâm nghiệp nhà nước	24
2.1.1 Khái niệm về công ty lâm nghiệp nhà nước	24
2.1.2. Đặc điểm của công ty lâm nghiệp nhà nước	26
2.1.3. Vai trò của công ty lâm nghiệp nhà nước	28
2.2. Nghiên cứu hoàn thiện quản lý nhà nước đối với công ty lâm nghiệp nhà nước	29
2.2.1. Khái niệm quản lý nhà nước đối với công ty lâm nghiệp nhà nước	29
2.2.2. Các đặc điểm quản lý nhà nước đối với công ty lâm nghiệp nhà nước	32
2.2.3. Mục tiêu của hoàn thiện quản lý nhà nước đối với công ty lâm nghiệp nhà nước	33
2.2.4. Nội dung nghiên cứu hoàn thiện quản lý nhà nước đối với công ty lâm nghiệp nhà nước	35
2.3. Các nhân tố ảnh hưởng đến quản lý nhà nước đối với công ty lâm nghiệp nhà nước	42
2.3.1. Điều kiện kinh tế xã hội	42
2.3.2. Hệ thống chính sách vĩ mô của Nhà nước	43
2.3.3. Đặc điểm ngành nghề kinh doanh của công ty lâm nghiệp nhà nước	44
2.3.4. Xu hướng phát triển ngành công nghiệp chế biến gỗ	44
2.3.5. Toàn cầu hóa và hội nhập kinh tế thế giới	45
2.3.6. Thể chế của Nhà nước	47
2.3.7. Sự phối hợp giữa các cơ quan quản lý nhà nước trong việc thực hiện công tác quản lý nhà nước đối với công ty lâm nghiệp nhà nước	48
2.3.8. Trình độ, nhận thức của cán bộ quản lý nhà nước các cấp	49

2.4. Kinh nghiệm quốc tế về quản lý nhà nước đối với công ty lâm nghiệp nhà nước và bài học cho Việt Nam	50
2.4.1. Kinh nghiệm của một số nước về quản lý nhà nước đối với công ty lâm nghiệp nhà nước.....	50
2.4.2. Bài học kinh nghiệm cho Việt Nam	54
CHƯƠNG 3 THỰC TRẠNG QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI CÔNG TY LÂM NGHIỆP NHÀ NƯỚC Ở VIỆT NAM	57
3.1. Thực trạng công ty lâm nghiệp nhà nước ở Việt Nam	57
3.1.1. Những thay đổi về quản lý công ty lâm nghiệp nhà nước ở Việt Nam	57
3.1.2. Thực trạng công ty lâm nghiệp nhà nước ở Việt Nam	60
3.2. Phân tích thực trạng quản lý nhà nước đối với công ty lâm nghiệp nhà nước ở Việt Nam	64
3.2.1. Thực trạng ban hành chính sách pháp luật đối với công ty lâm nghiệp nhà nước ở Việt Nam.....	64
3.2.2. Thực trạng bộ máy quản lý nhà nước đối với công ty lâm nghiệp nhà nước ở Việt Nam.....	97
3.2.3. Thực trạng kiểm tra, thanh tra và giám sát nhà nước đối với hoạt động của công ty lâm nghiệp nhà nước ở Việt Nam	106
3.2.4. Kết quả tổng hợp điều tra đánh giá về quản lý nhà nước đối với công ty lâm nghiệp nhà nước ở Việt Nam theo năm (05) tiêu chí	112
3.3. Phân tích kết quả ảnh hưởng các nhân tố đến quản lý nhà nước đối với công ty lâm nghiệp nhà nước ở Việt Nam	115
3.3.1. Kiểm định độ tin cậy của các thang đo trong nghiên cứu	115
3.3.2. Kiểm định sự phù hợp của mô hình phân tích khám phá và tương quan của các nhân tố trong mô hình	119
3.3.3. Kiểm định mức độ giải thích các biến quan sát đối với nhân tố đại diện.....	120

3.3.4. Phân tích ảnh hưởng của các nhân tố đến quản lý nhà nước đối với công ty lâm nghiệp nhà nước.....	121
3.4. Đánh giá chung về quản lý nhà nước đối với công ty lâm nghiệp nhà nước ở Việt Nam	126
3.4.1. Những kết quả đạt được.....	126
3.4.2. Những hạn chế.....	127
3.4.3 Nguyên nhân của hạn chế.....	129
CHƯƠNG 4. GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI CÔNG TY LÂM NGHIỆP NHÀ NƯỚC Ở VIỆT NAM.....	131
4.1. Bối cảnh có liên quan đến quản lý nhà nước đối với công ty lâm nghiệp nhà nước ở Việt Nam	131
4.1.1 Bối cảnh quốc tế	131
4.1.2. Bối cảnh trong nước.....	132
4.2. Quan điểm và phương hướng hoàn thiện quản lý nhà nước đối với công ty lâm nghiệp nhà nước ở Việt Nam.....	134
4.2.1. Quan điểm hoàn thiện quản lý nhà nước đối với công ty lâm nghiệp nhà nước ở Việt Nam.....	134
4.2.2. Phương hướng hoàn thiện quản lý nhà nước đối với công ty lâm nghiệp nhà nước ở Việt Nam.....	135
4.3. Giải pháp hoàn thiện quản lý nhà nước đối với công ty lâm nghiệp nhà nước ở Việt Nam.....	136
4.3.1. Hoàn thiện chính sách pháp luật đối với công ty lâm nghiệp nhà nước ở Việt Nam.....	136
4.3.2. Tăng cường năng lực cho bộ máy quản lý nhà nước đối với công ty lâm nghiệp nhà nước ở Việt Nam.....	145
4.3.3. Tăng cường thanh tra kiểm tra giám sát đối với công ty lâm nghiệp nhà nước ở Việt Nam.....	146
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	148

DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH CÔNG BỐ CỦA TÁC GIẢ.....	151
TÀI LIỆU THAM KHẢO	152
PHỤ LỤC.....	161

DANH MỤC CỤM TỪ VIẾT TẮT

Từ viết tắt	Nghĩa Tiếng Việt
BCSĐCP	Ban cán sự đảng Chính phủ
BCĐPTDN	Ban Chỉ đạo đổi mới phát triển doanh nghiệp
BV&PTR	Bảo vệ và Phát triển rừng
CIEM	Viện Nghiên cứu quản lý kinh tế Trung ương
CTLNNN	Công ty lâm nghiệp nhà nước
CSH	Chủ sở hữu
DN	Doanh nghiệp
DVMTR	Dịch vụ môi trường rừng
DNNN	DN nhà nước
Đvt	Đơn vị tính
FSC	Chứng chỉ rừng
HDTV	Hội đồng thành viên
KH&CN	Khoa học và Công nghệ
KH&ĐT	Kế hoạch và Đầu tư
KT-XH	Kinh tế xã hội
LĐTĐ&XH	Lao động thương binh và Xã hội
LTQD	Lâm trường quốc doanh
Mard	Bộ Nông nghiệp và phát triển nông thôn
NCS	Nghiên cứu sinh
NLTQD	Nông lâm trường quốc doanh
NN&PTNT	Nông nghiệp và phát triển nông thôn
OECD	Tổ chức Hợp tác và Phát triển Kinh tế
QLNN	Quản lý nhà nước
SXKD	Sản xuất kinh doanh
TB	Trung bình
TCLN	Tổng cục Lâm nghiệp